

реальної та об'єктивної інформації про поточний фінансовий стан підприємства та прийняття відповідних управлінських рішень. Дедалі більше українських суб'єктів господарювання переходять на складання та подання Звіту про фінансовий стан за міжнародними стандартами, що дає підвищення привабливості підприємства для іноземних інвесторів. Крім того, зміни, які відбулися 05.10.2017р., щодо удосконалення Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» сприяють новому шаблону для поширення та впровадження МСФЗ у практичну діяльність ще більшої ланки суб'єктів господарювання України.

Список використаної літератури

1. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/996-14>
2. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 (МСБО 1). Подання фінансової звітності [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/929_013

Самедова Л. Р.

студентка

Національний університет водного господарства та природокористування,
Навчально-науковий інститут економіки та менеджменту
м. Рівне, Україна

ВПРОВАДЖЕННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ У ФІНАНСОВУ ЗВІТНІСТЬ АКЦІОНЕРНИХ ТОВАРИСТВ

Здійснення діяльності будь-якого акціонерного товариства неможливе без правильної та всеосяжної організації бухгалтерського обліку. У сучасних умовах господарювання, коли економічна ситуація в державі залишається нестабільною, а діяльність підприємств, в тому числі акціонерних товариств, супроводжується різноманітними ризиками, виникає постійна необхідність у володінні достовірною та неупередженою інформацією про фінансово-майновий стан, перспективи розвитку й фінансову стабільність суб'єктів господарювання.

Задовольнити інформаційні потреби зацікавлених осіб (як власників, так і потенційних інвесторів) може достовірно складена фінансова звітність підприємства, яка забезпечує не лише відповідні інформаційні потреби, але й здатна виступати базою для прийняття виважених, доцільних та ефективних управлінських рішень. Тому останнім часом для акціонерних товариств усе більшої актуальності набуває трансформація фінансової звітності відповідно до вимог міжнародних стандартів фінансової звітності.

Питання щодо складання та удосконалення фінансової звітності акціонерного товариства, проблеми адаптації фінансової звітності акціонерних товариств України до вимог міжнародних стандартів досліджували провідні вчені-економісти, а саме: О. Є. Борис, Ф. Ф. Бутинець, С. Ф. Голов, Н. І. Дорош, А. А. Ісаєва, Г. Г. Кірейцев, Т. М. Королук, В. М. Костюченко, М. В. Кужельний, М. Р. Лучко, В. В. Сопко, Н. М. Ткаченко, П. Я. Хомин, В. В. Швець, В. О. Шевчук, А. Д. Шеремет та інші провідні вчені. Дослідженням проблем звітності, її аналізу в сучасних умовах займалися такі відомі зарубіжні вчені: Л. Бернстайн, Н. С. Аринушкін, В. В. Качалін, Н. П. Кондраков, В. В. Ковальов, О. В. Єфімов, Я. В. Соколов, Ж. Рішар, Е. С. Хендріксен та інші.

Всі ці вчені досягли значних результатів у процесі дослідження проблем складання й подання фінансової звітності, впровадження міжнародних стандартів. Однак деякі теоретичні питання залишаються невирішеними та потребують подальшого дослідження.

Метою даного дослідження є виявлення особливостей складання фінансової звітності акціонерних товариств України відповідно до вимог Міжнародних стандартів.

Акціонерне товариство є найбільш досконалою та популярною організаційно-правовою формою ведення підприємницької діяльності у сучасній ринковій економіці.

Одним з основних джерел отримання інформації про діяльність акціонерного товариства та його фінансові показники є фінансова звітність. Фінансова звітність – бухгалтерська звітність, що містить інформацію про фінансовий стан, результати діяльності та рух грошових коштів підприємства за звітний період [8, с. 145]. Загальні вимоги до неї викладено у статтях 11 – 14 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність» [2] та у НП(С)БО 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [5].

До складу фінансової звітності акціонерних товариств, як і всіх інших підприємств включаються такі звіти: Баланс (Звіт про фінансовий стан) (форма № 1); Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід) (форма № 2); Звіт про рух грошових коштів (за прямим методом) (форма № 3) або Звіт про рух грошових коштів (за непрямим методом) (форма № 3-н); Звіт про власний капітал (форма № 4); Примітки до річної фінансової звітності (форма № 5). Строки та порядок подання фінансової звітності визначено у «Порядку подання фінансової звітності», затвердженому постановою Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 р. №419 [6].

З переходом підприємств України на ринкові умови господарювання, прагнення залучати іноземні інвестиції викликає необхідність у впровадженні міжнародних стандартів. Наявність прозорої й відкритої фінансової звітності за МСФЗ є необхідною умовою для виходу на міжнародні ринки та співпраці з іноземними компаніями, сприяє притоку інвестицій і полегшує вихід підприємств на міжнародні ринки капіталу.

Акціонерні товариства паралельно складають звітність згідно П(С)БО та Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). Статтею 12-1 Закону України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» [2] зобов'язано застосовувати МСФЗ публічні акціонерні товариства, банки, страховиків тощо. Вони складають фінансову та консолідовану фінансову звітність за міжнародними стандартами, тобто за правилами, зрозумілими іноземним інвесторам і партнерам. В Законі зазначені публічні акціонерні товариства, а приватні самостійно визначають доцільність застосування міжнародних стандартів для складання таких видів звітності.

Повний комплект фінансової звітності за міжнародними стандартами згідно МСБО-1 включає: звіт про фінансовий стан на кінець періоду; звіт про сукупні доходи за період; звіт про зміни у власному капіталі за період; звіт про рух грошових коштів за період; примітки, що містять стислий виклад суттєвих облікових політик та інші пояснення; звіт про фінансовий стан на початок найбільш давнього порівняльного періоду, коли суб'єкт господарювання застосовує облікову політику ретроспективно або здійснює ретроспективний перерахунок статей своєї фінансової звітності, або коли він перекласифіковує статті своєї фінансової звітності [4].

Якщо підприємство вирішило застосовувати МСФЗ для складання фінансової звітності, керівнику необхідно обрати стратегію впровадження МСФЗ. Існує два основних підходи до вирішення цього питання [1, с.144–145; 7, с.103]: трансформація бухгалтерської звітності – звітність, складена за національними стандартами, у кінці періоду коригується відповідно до вимог МСФЗ; конверсія – ведення обліку паралельно за національними та міжнародними стандартами.

Метод конверсії порівняно з трансформацією є більш достовірним і оперативним, але вимагає значних ресурсів на його здійснення, пов'язаних із витратами часу та високими вимогами до професійного рівня персоналу.

Процес трансформації вітчизняного обліку в міжнародний формат є досить складним. Порівнявши вимоги щодо складання фінансової звітності відповідно за П(С)БО та МСФЗ, виявлено певні розбіжності.

МСФЗ дають можливість керівництву підприємства відступати від вимог МСФЗ, якщо застосування окремих позицій МСФЗ є недоцільним. П(С)БО не дають підприємствам такої можливості. МСБО 1 не визначає жорсткого порядку чи формату, в якому треба подавати статті у фінансових звітах.

П(С)БО 1 встановлює єдині форми і звітні дати для фінансових звітів для українських підприємств. Введення будь-яких інших статей підприємством неможливе, окрім тих, які передбачені відповідним стандартом. В свою чергу, в МСФЗ зазначений лише мінімальний перелік статей, який повинен відображатись в звіті про фінансовий стан. А будь-які інші статті можуть бути введені при необхідності.

Згідно з МСФЗ у примітках фінансової звітності слід подавати інформацію про основу складання фінансових звітів, про облікові політики та оцінки, застосовані підприємством, та низку іншої інформації. Вимоги П(с)БО є аналогічними, але на практиці більшість компаній не розкриває всю необхідну інформацію.

Кожен з П(С)БО також вимагає від українських підприємств розкриття інформації, однак затверджені форми звітності не дають змогу забезпечити повне висвітлення всієї інформації, яка є корисною для користувача. Тому рівень вимог до розкриття інформації в звітності за МСФЗ є більш деталізованим порівняно з П(с)БО.

Форми фінансової звітності та їх зміст за ПСБО не передбачають об'єднання або згортання статей виходячи з їх суттєвості на відміну від МСБО 1. Фінансова звітність, складена відповідно до МСФЗ, зовсім по-іншому відображає процеси, явища та фінансовий результат діяльності підприємства. Звітність складена за МСФЗ є стислішою, компактнішою, проте вона дозволяє повніше і демонстративніше представити інформацію про фінансовий стан підприємства.

МСФЗ орієнтовані на відображення об'єктивної інформації про поточний фінансовий стан підприємств (організацій). Тому в їх основі лежать дані про реальну, справедливу (ринкову) вартість активів і зобов'язань, що є важливим для користувачів даною інформацією. Форми фінансової звітності практично ідентичні вітчизняним, проте МСФЗ передбачають велику кількість приміток, які детально розкривають суть операцій [3].

Таким чином, у світовому масштабі здійснюється глобальне впровадження міжнародних стандартів фінансової звітності. Україна також розпочала процес переходу фінансової звітності на міжнародні стандарти. У ході дослідження було визначено, що загальні принципи національного обліку та МСФЗ є подібними, однак досить часто мають значні відмінності. Міжнародна практика свідчить, що звітність складена за МСФЗ відрізняється високою інформативністю, прозорістю, що є досить актуальним для підприємств України. Використання МСФЗ дозволяє українським акціонерним товариствам, які мають інтереси на міжнародному ринку, надати потенційним і наявним інвесторам, кредиторам та іншим зацікавленим сторонам прозору інформацію про свою діяльність. Перехід на МСФЗ підвищує інвестиційну привабливість підприємства та довіру до нього з боку власників капіталу, сприяє співпраці з міжнародними компаніями. Щоб створити належні умови здійснення облікового процесу акціонерними товариствами, для яких використання міжнародних стандартів при складанні фінансової звітності є обов'язковими, необхідно провести низку заходів як на державному рівні, так і на рівні підприємницьких структур.

Список використаних джерел

1. Діділовський О. М. Проблеми та перспективи застосування Міжнародних стандартів фінансової звітності в Україні [Електронний ресурс] / О. М. Діділовський // Міжнародний

- збірник наукових праць. – 2011. – Вип. 1 (19). – С. 142–146. – Режим доступу : <http://pbo.ztu.edu.ua/article/view/43237>.
2. Закон України «Про бухгалтерський облік та фінансову звітність в Україні» від 16.07.99 р. № 996 – XIV.
 3. Лукановська І. Р. Адаптація фінансової звітності України до вимог міжнародних стандартів та законодавства Європейського Союзу [Електронний ресурс] / І. Р. Лукановська // Науковий вісник Ужгородського університету. Серія : Економіка. – 2015. – Вип. 1(2). – С. 321-324. – Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Nvuuес_2015_1%282%29_67.
 4. Міжнародний стандарт бухгалтерського обліку 1 «Подання фінансової звітності» [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/929_013.
 5. Національне положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності», затверджено наказом Міністерства фінансів України від 07 лютого 2013 року № 73 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13>.
 6. Про затвердження Порядку подання фінансової звітності [Електронний ресурс]: Постанова Кабінету Міністрів України від 28 лютого 2000 року № 419/п. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua>
 7. Проект Тасіс «Навчальна програма з бухгалтерського обліку в Україні» [Електронний ресурс]: Семінар для бухгалтерів (методичний матеріал). – Режим доступу : <http://www.ufraa.org/files/content/Tasis.pdf>. – 274 с.
 8. Циган Р. М. Перспективи переходу України до міжнародних стандартів фінансової звітності // Р. М. Циган, І. В. Кашуба // Вісник ЖДТУ. – 2009. №1(47). – С. 145-147.

Шафранська Л. Т.

кандидат економічних наук, старший викладач
Тернопільський національний економічний університет
м. Тернопіль, Україна

АДАПТАЦІЯ ВІТЧИЗНЯНОЇ СИСТЕМИ БУХГАЛТЕРСЬКОГО ОБЛІКУ ТА ЗВІТНОСТІ ДО МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ

В умовах сьогодення, коли міжнародні економічні відносини набувають стрімкого розвитку, одним із головних джерел прийняття вірних управлінських рішень виступає подання достовірної і своєчасної інформації її користувачами.

За останній період часу все більше уваги світовою спільнотою приділяється запровадженню Міжнародних стандартів фінансової звітності (МСФЗ). В багатьох країнах світу, це пояснюється тим, що в умовах міжнародної інтеграції і глобалізації МСФЗ посідають важливе місце в розвитку стійких міжнародних відносин між країнами.

Під час інтеграції України до Європейського союзу, щоб забезпечити стійкий економічний розвиток, наша держава розпочала реформи національної системи бухгалтерського обліку та звітності. Адже проведення такого роду реформ дозволить усунути економічні та торгівельні бар'єри, які існують на сьогодні, а також залучити іноземних інвесторів.

Соціально-економічні перетворення, що здійснюються сьогодні в Україні, визначають необхідність формування ефективної системи бухгалтерського обліку та звітності як однієї з важливих умов покращення економічної ситуації в країні.